

Opera lui Liviu Rebreanu

Alaturi de Camil Petrescu si Hortensia Papadat-Bengescu, Liviu Rebreanu poate fi socotit ctitor al romanului romanesc modern prin marile sale creatii in care adopta metoda realista de analiza a socialului si sondajul psihologic, in investigarea sufletului eroului sau.

In 1934 este ales membru al Academiei Romane si rosteste discursul "Lauda taranului roman".

In acest discurs isi marturiseste admiratia fata de taranul roman pe care il socoteste "Izvorul romanismului pur si etern" : "In viata altor natiuni taranimea a putut avea si a avut un rol secundar, sters ; pentru noi insa e izvorul romanismului pur si etern. La noi singura realitate permanenta, inalterabila a fost si a ramas taranul".

La o lectura atenta a nuvelilor si romanelor lui Liviu Rebreanu, G. Calinescu a constatat ca cele dintai se constituie ca un exercitiu fundamental, necesar marilor creatii de mai tarziu. In nuvele gasim liniile operei nature rebreniene : "S-ar zice ca un pictor de mari proportii s-a exercitat desenand detalii, brate, pumni stransi, picioare, in vederea unei imense panze".

Inaintea aparitiei romanului "Ion" (1920), problematica acestuia o regasim in incercarile narative cunoscute sub titlurile de "Zestrea" si "Rusinea". Tatal scriitorului a fost obligata sa se pensioneze, dar dupa 20 de ani a reluat o activitate didactica. Sora scriitorului ii povesteste despre o crima petrecuta in satul Prislop, avand ca motivatie pamantul. De asemenea, autorul vazuse in calatoriile sale prin tara un taran ingenuncheat sarutand pamantul.

Nuvela "Rafuiala" poate fi socotita nucleul epic al romanului "Ion". Este o poveste despre lupta dintre feciorul bogat si feciorul sarac pentru Rafila, fata saraca, dar frumoasa.

Romanul "Ion", este cea dintai naratiune ampla de dupa primul razboi mondial in care problematica traditionala este abordata intr-o maniera moderna.

Eugen Lovinescu va aprecia la modul superlativ aceasta creatie realista. El socoteste ca obiectul romanului il constituie "Viata sociala a ardealului la inceputul secolului al XX-lea.

Tot Lovinescu mentiona : formula lui "Ion" nu este o formula actuala el este totusi formula unor constructii epice pornind de la cei vechi si ajungand la cei noi".

Dar romanul "Ion" ca si "Padurea spanzuratilor", are o structura sferoidea. Este alcatuit din doua parti intitulate simbolic "Glasul pamantului" si "Glasul iubirii".

Materialul epic este structurat in 6 capitole in prima parte si sapte capitole in partea a doua, intitulate sugestiv si afirmativ.

Primul capitol al romanului este intitulat "Inceputul" si ultimul capitol este intitulat "Sfarsitul", avand o functie mitologizanta.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Primul capitol incepe cu descrierea drumului ce duce spre satul Pripas, locul desfasurarii actiunii, si romanul se incheie cu descrierea aceluiasi drum care iese din satul Pripas si "Se pierde in soseaua cea mare si fara inceput".

Astfel drumul reprezinta primul si ultimul personaj al romanului.

N. Manolescu-"Arca lui Noe"- "Fals tratat pentru uzul romancierilor
(V. prima parte-capitolul IV "Asta-i rochia albastra" - conspect)

Manolescu reproduce conversatia sotilor Ela si Gheroghidiu, a barbatului si a femeii iubite, care s-au intalnit intamplator pe strada, intr-o dupa-amiaza de vara bucuresteană de pe la inceputul acestui secol.

Stefan si Ela se intalnesc ca doi straini, desi sunt casatoriti. Ruptura a survenit dupa un timp de la primirea unei mosteniri neasteptate ; dupa ce viata lor, petrecuta acum in cercuri sociale bogate, se desfasoara numai intre alegerea distractiilor iar cochetaria femeii si gelozia barbatului par a fi devenit incompatibile. Intalnirea se produce in aceste conditii si releva faptul, surprinzator si pentru Gheorghidiu insusi, ca a continuat sa-sii iubeasca sotia in tot acest timp.

Camil Petrescu nu marcheaza limpede si de la inceput importanta intalnirii celor doi. Locul, momentul, anturajul, cuvintele ce se rostesc, sunt destul de obisnuite si nu prevestesc nimic : o dupa-amiaza de vara ca oricare alta pune intamplator fata in fata pe Gheorghidiu cu femeia iubita.

Tensiunea se mentine coborata si egala pe aproape toata durata intalnirii ; gesturile, schimbul de fraze nu sunt in niciun fel "insemnate" cu alte cuvinte ierarhizate, ca sa sugereze importanta unora in detrimentul altora.

Gheorghidiu nu simte decat o tristete "usoara si placuta" dupa despartire. Si, deodata tasneste revelatia : "Simteam ca femeia aceasta era a mea, in exemplar unic, asa ca eul meu, ca mama mea, ca ne intalnisem de la inceputul lunii". Niciun eveniment nu pare a provoca revelatia : plimarea ramane un simplu prilej.

Manolescu observa tactica lui Camil Petrescu, totalmente opusa celei folosite in mod traditional, de a scutura de semnificatie evenimentele, de a le egaliza.

Comparatia se face cu "Padurea spanzuratilor" a lui Liviu Rebreanu in care daca o imprejurare se afla intr-un oarecare raport cu trairile emotionale ale personajelor, autorul are intotdeauna grija sa sublinieze acest lucru si sa-l anunte prin toate mijloacele (de pilda spanzurarea cehului Svoboda sau numirea lui Bologna in Curtea Martiala ; acolo semnificatia evenimentelor este evidenta).

O anumita estetica a romanului Camil Petrescu poate fi schitata astfel si ar avea in vedere doua principii consecutive. Primul se refera la amenintarea la ierarhia de semnificatie a evenimentelor exterioare sau, in orice caz, reducerea ei drastica.

Al doilea presupune cultivarea, in consecinta, a evenimentului comun, banal, cotidian.